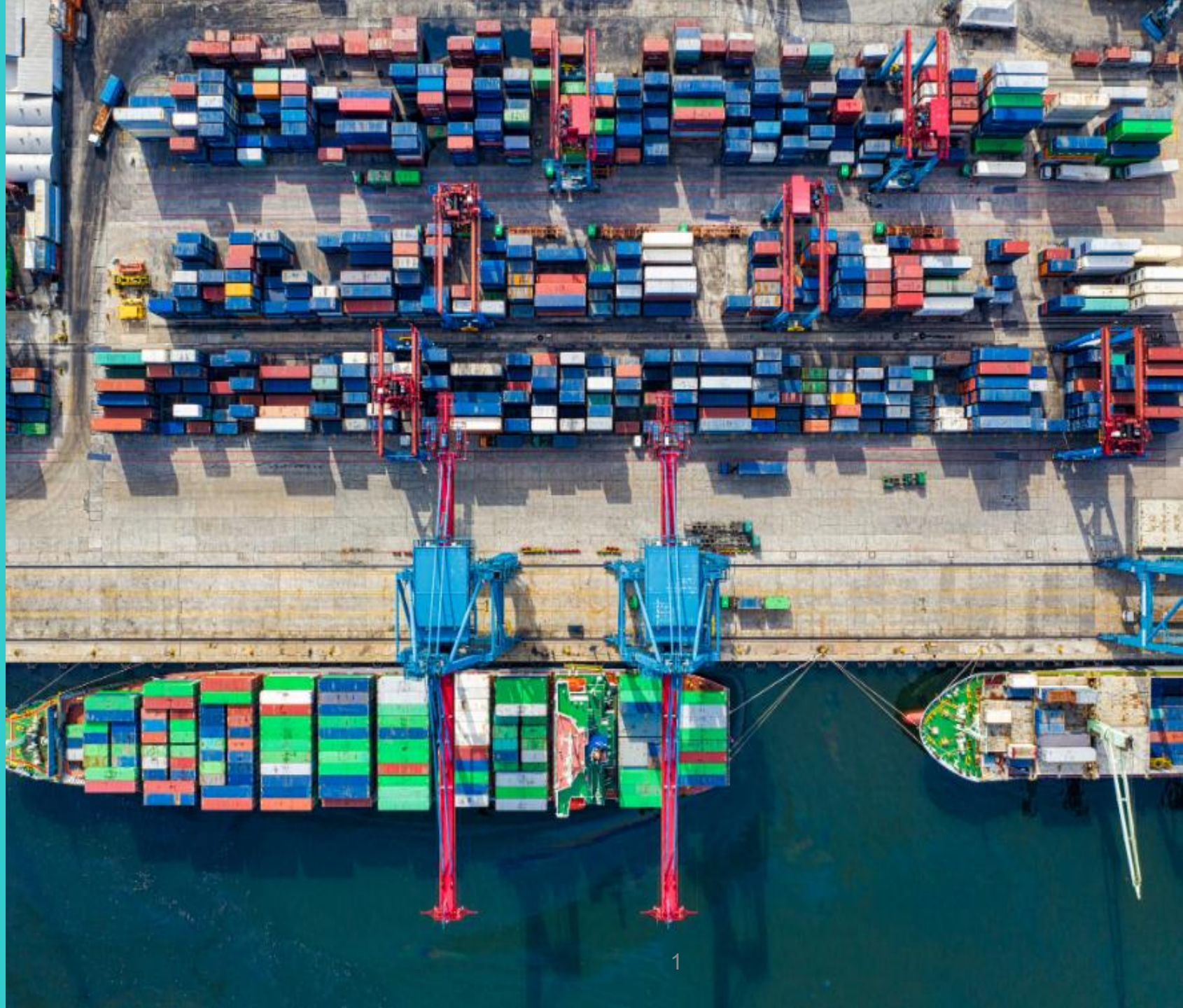

تجارت کالایی ایران طی سه فصل نخست ۱۳۹۹

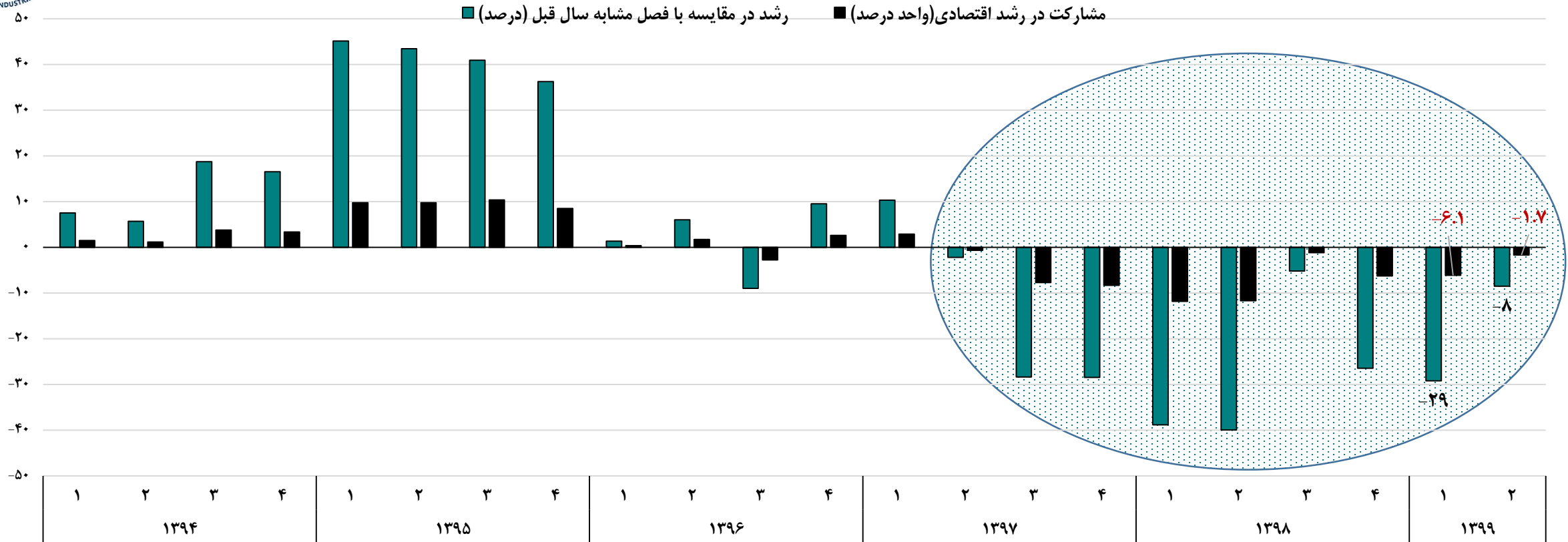
معاونت بررسی‌های اقتصادی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
دی ماه ۱۳۹۹

نقش صادرات در رشد

روند فصلی صادرات کالاها و خدمات به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰

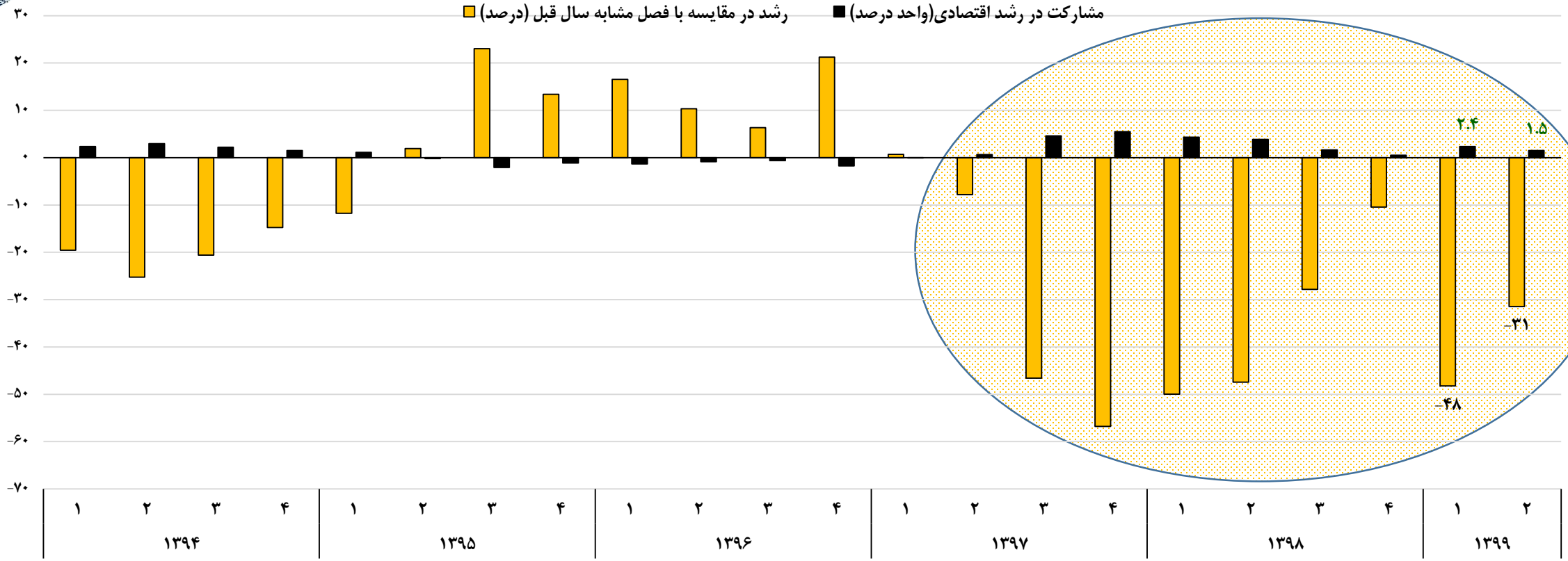
منبع داده‌ها: بانک مرکزی و محاسبات کارشناسی

کاسته شدن از رشد منفی صادرات کالاها و خدمات در فصل دوم و اثر منفی آن در رشد اقتصادی

نقش واردات در رشد

روند فصلی واردات کالاها و خدمات به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰

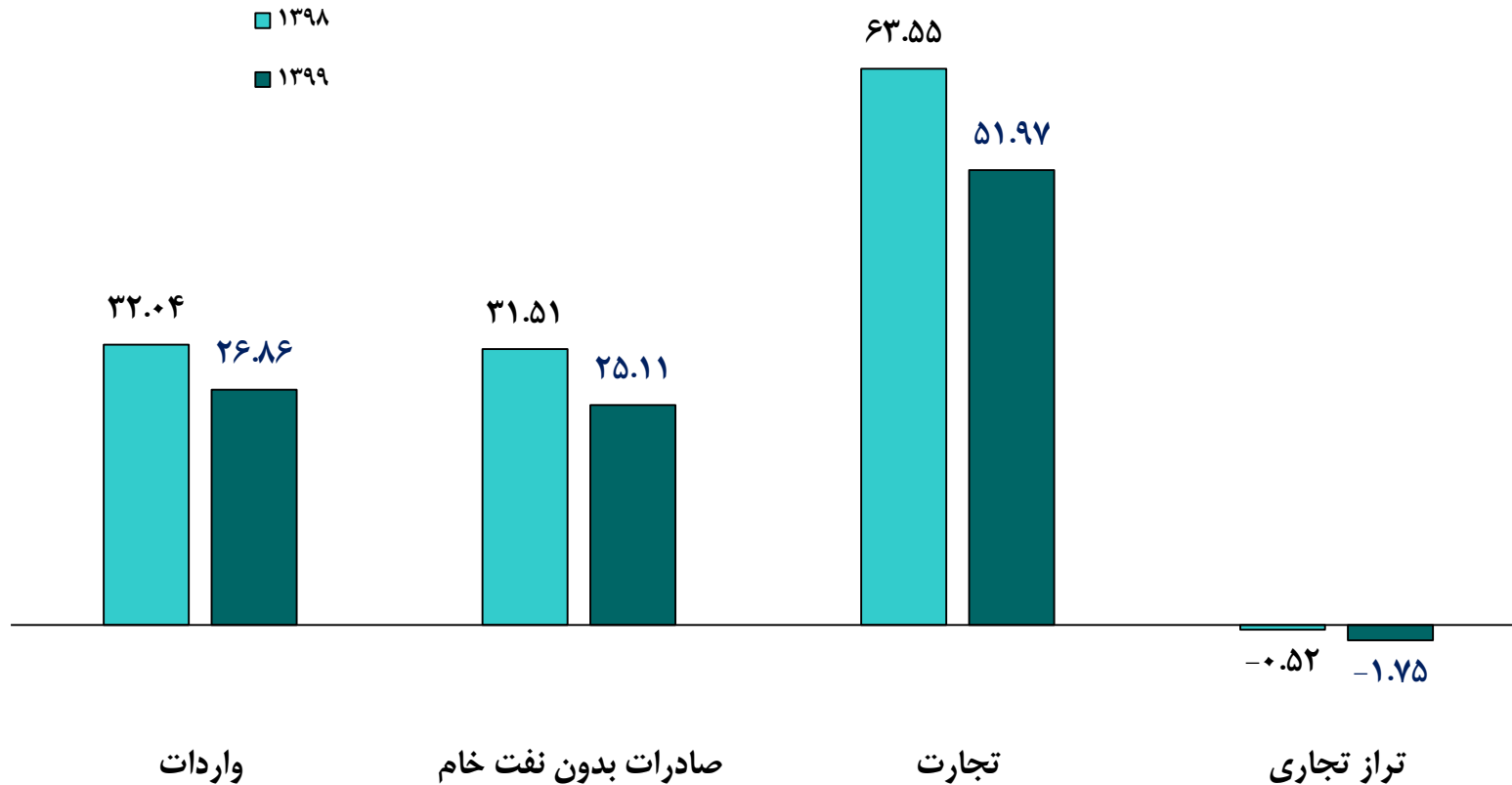

منبع داده‌ها: بانک مرکزی و محاسبات کارشناسی

کاسته شدن از رشد منفی واردات کالاها و خدمات در فصل دوم و اثر مثبت آن در رشد اقتصادی

خلاصه وضعیت تجارت

خلاصه وضعیت تجارت کالای بدون نفت خام کشور طی ۹ ماهه ۹۹-۱۳۹۸ - میلیارد دلار

تضعیف همه مولفه‌های تجارت
طی سه فصل نخست ۱۳۹۹:

واردات؛ ۱۶.۲ درصد ↓

صادرات بدون نفت خام؛ ۲۰.۳ درصد ↓

کل تجارت؛ ۱۸.۲ درصد ↓

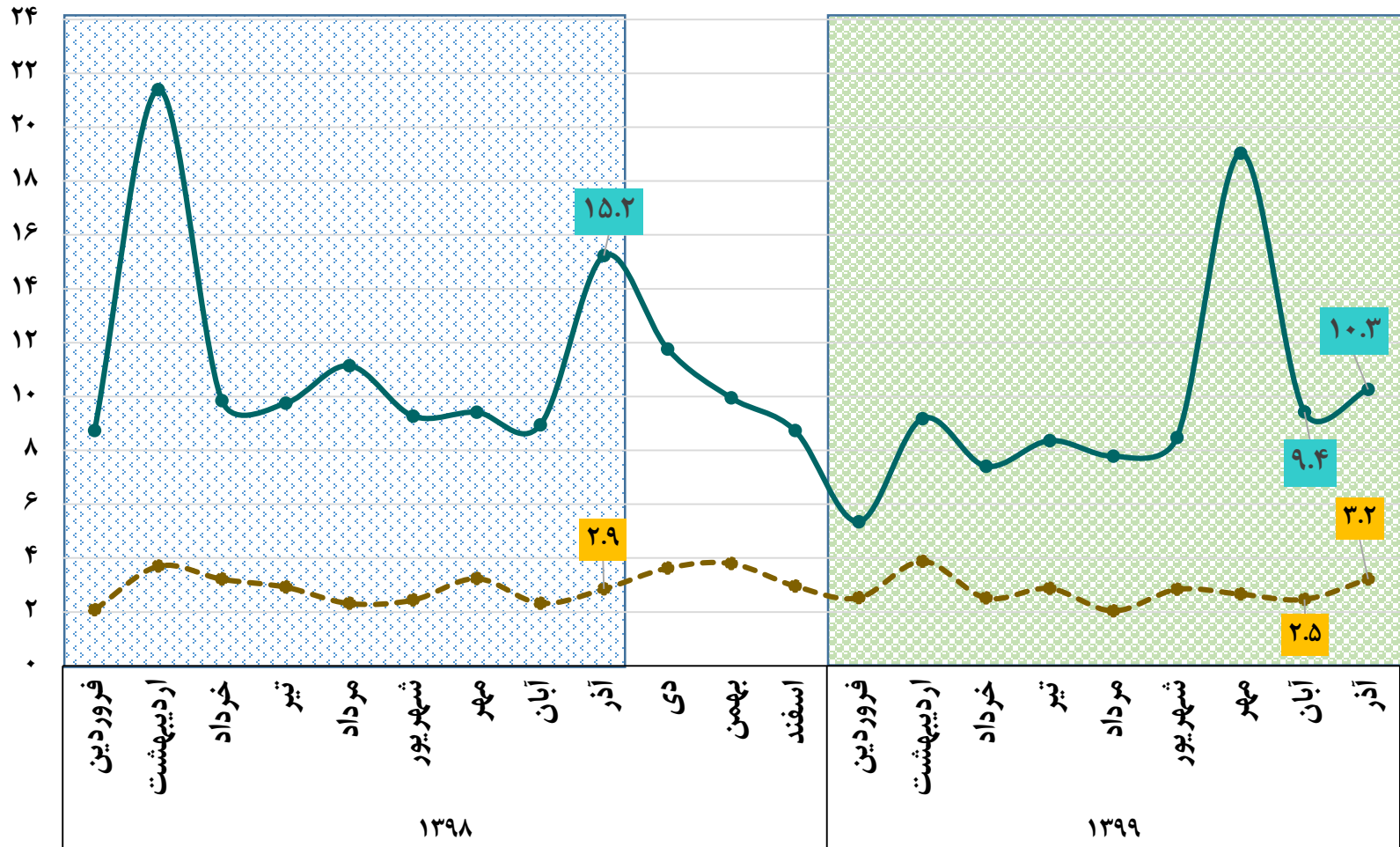
تراز تجاری : ۱.۲ میلیارد دلار ↓

منبع داده‌ها: گمرک ایران و محاسبات کارشناسی

روند ماهانه مقداری

روند ماهانه واردات و صادرات کالایی بدون نفت خام - میلیون تن

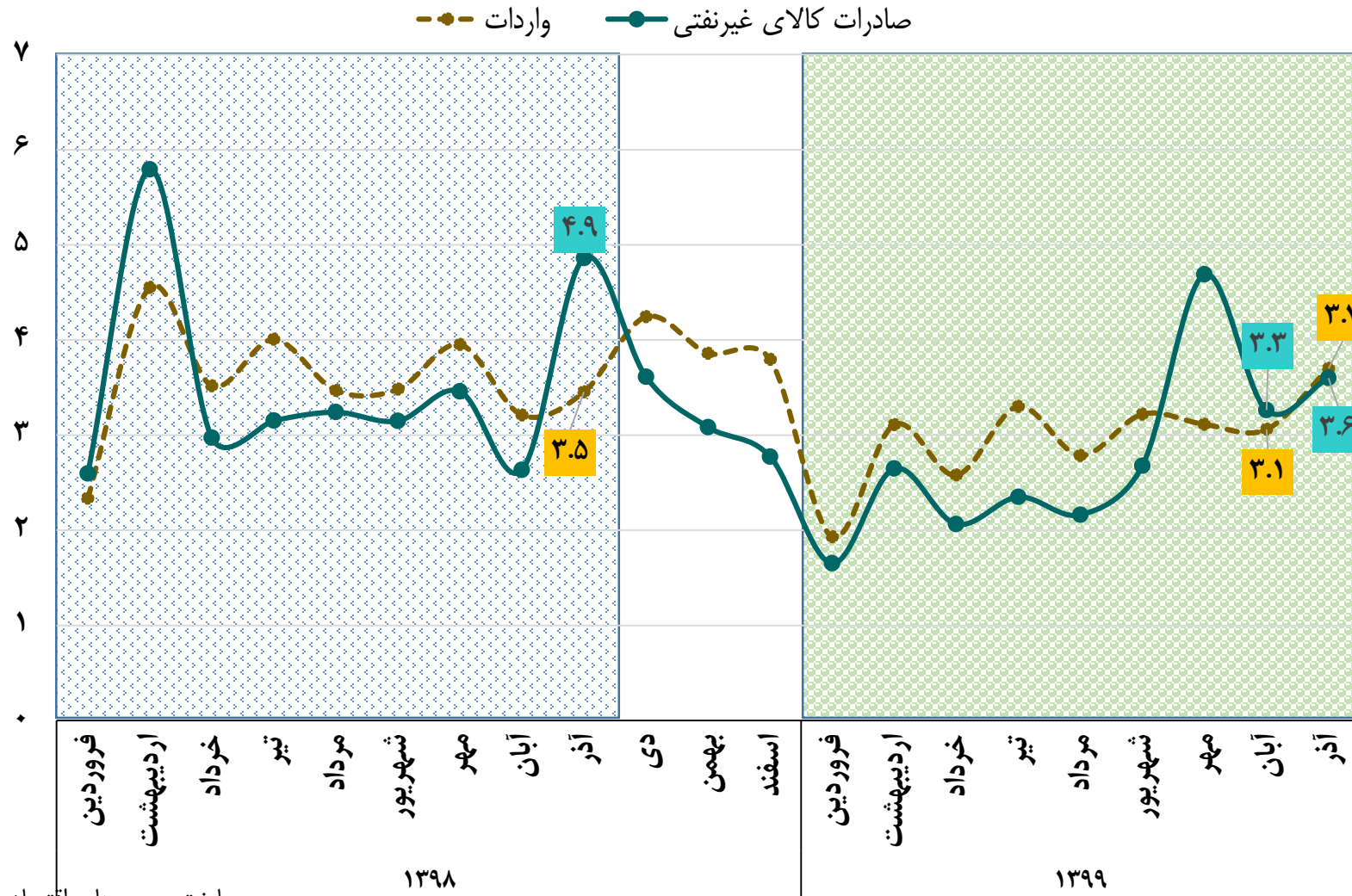
صادرات کالای غیرنفتی — واردات

- نوسانات شدیدتر در روند صادرات غیرنفتی در مقایسه با روند واردات
- افزایش توأم مقدار واردات و صادرات غیرنفتی در آذر ۱۳۹۹ در مقایسه با ماه قبل
- افزایش مقدار واردات و در مقابل افت مقدار صادرات غیرنفتی در آذر ۱۳۹۹ در مقایسه با ماه مشابه سال قبل

روند ماهانه ارزشی

روند ماهانه واردات و صادرات بدون نفت خام - میلیارد دلار

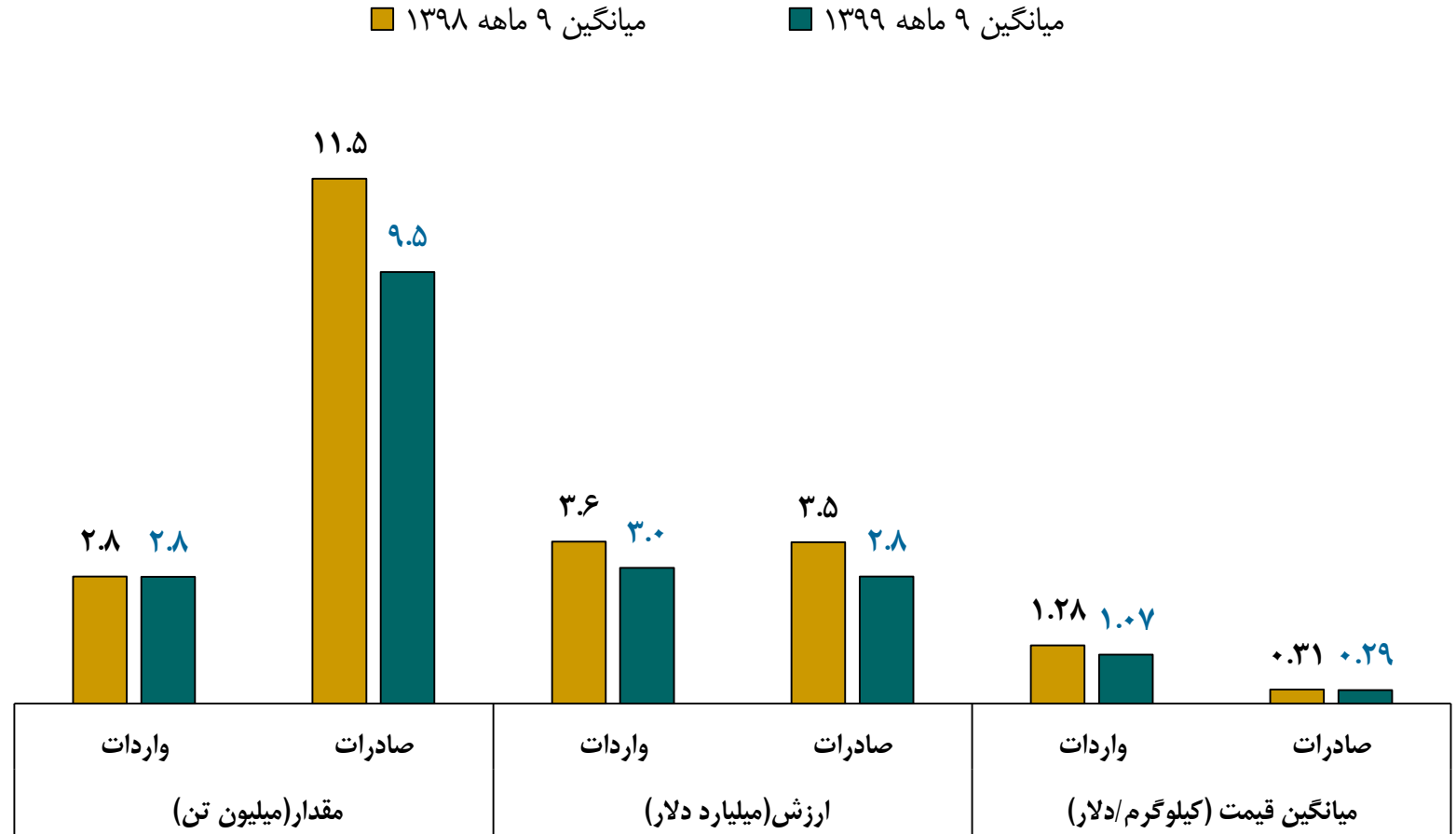
- افت آشکار سطوح آستانه بالا و پایین ارزش صادرات غیرنفتی و واردات طی ۹ ماهه سال ۱۳۹۹
- افزایش توام ارزش واردات و صادرات غیرنفتی در آذر ۱۳۹۹ مقایسه با ماه قبل
- افزایش ارزش واردات و در مقابل افت ارزش صادرات غیرنفتی در آذر ۱۳۹۹ در مقایسه با ماه مشابه سال قبل

میانگین ماهانه

میانگین ماهانه تجارت طی نه ماهه ۹۹-۱۳۹۸

میانگین ۹ ماهه ۱۳۹۹ ■ میانگین ۹ ماهه ۱۳۹۸ ■

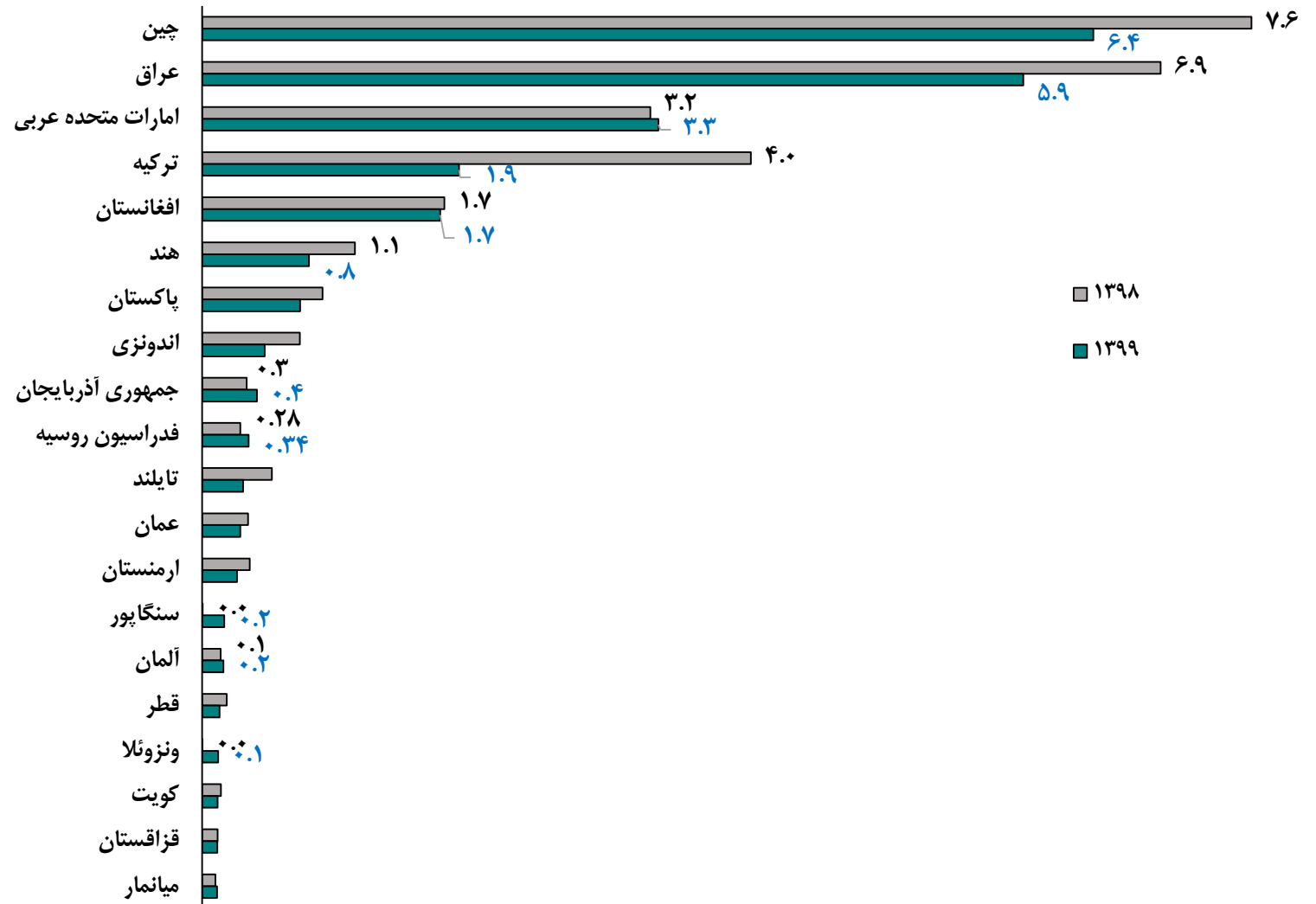

- عدم تغییر میانگین مقدار واردات ماهانه در مقابل افت ۱۷ درصدی متوسط مقدار صادرات طی ۹ ماهه ۱۳۹۹ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل
- کاهش ۱۶ درصدی متوسط ارزش واردات ماهانه و افت ۲۰ درصدی متوسط ارزش صادرات ماهانه
- افت توام میانگین قیمت صادرات (حدود ۶ درصد) و واردات (حدود ۱۶ درصد)

مقاصد صادراتی / ۱

۲۰ مقصد عمده صادرات بدون نفت خام ایران طی ۹ ماهه ۹۹-۱۳۹۸ - میلیارد دلار

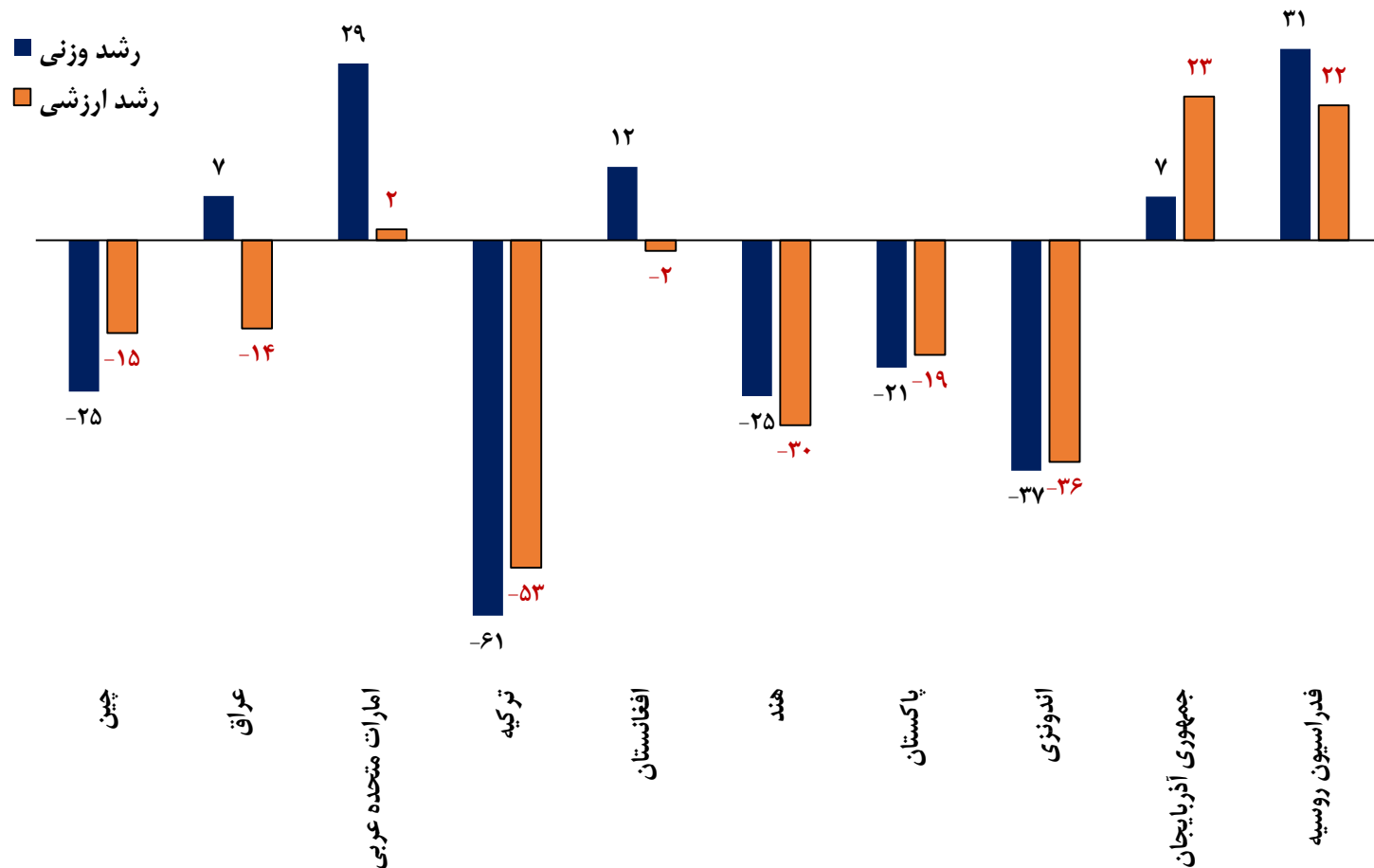

- تمرکز بالا در مقاصد صادراتی
- ارزش ۲۳.۶ میلیارد دلاری و سهم ۹۴ درصدی ۲۰ مقصد برتر صادراتی ایران طی ۹ ماهه ۱۳۹۹ از کل صادرات بدون نفت خام
- افت صادرات به عمده مقاصد صادراتی برتر با استثنای کشورهای امارات متحده عربی، آذربایجان، روسیه، سنگاپور، آلمان و ونزوئلا

مقاصد صادراتی / ۲

تغییرات صادرات بدون نفت خام به ده مقصد صادراتی برتر طی نه ماهه ۱۳۹۹ در مقایسه با مدت مشابه ۱۳۹۸ - درصد

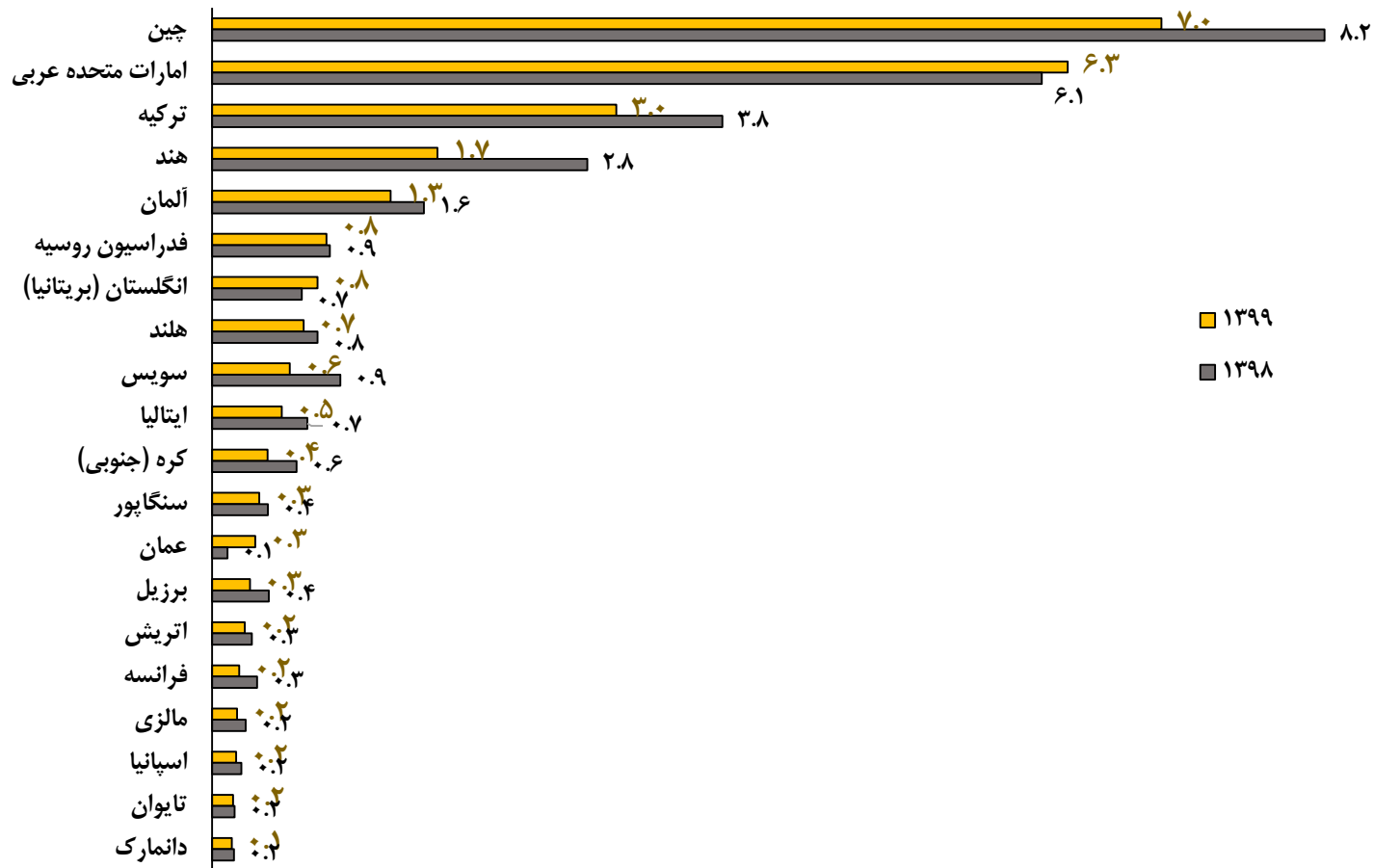

- افزایش مقداری و ارزشی صادرات به دو مقصد روسیه و آذربایجان
- افزایش مقدار همراه با کاهش ارزش صادرات به دو مقصد عراق و افغانستان
- بیشترین افت مقدار و ارزش صادرات در میان ده مقصد برتر به مقاصد ترکیه، اندونزی، هند، چین و پاکستان

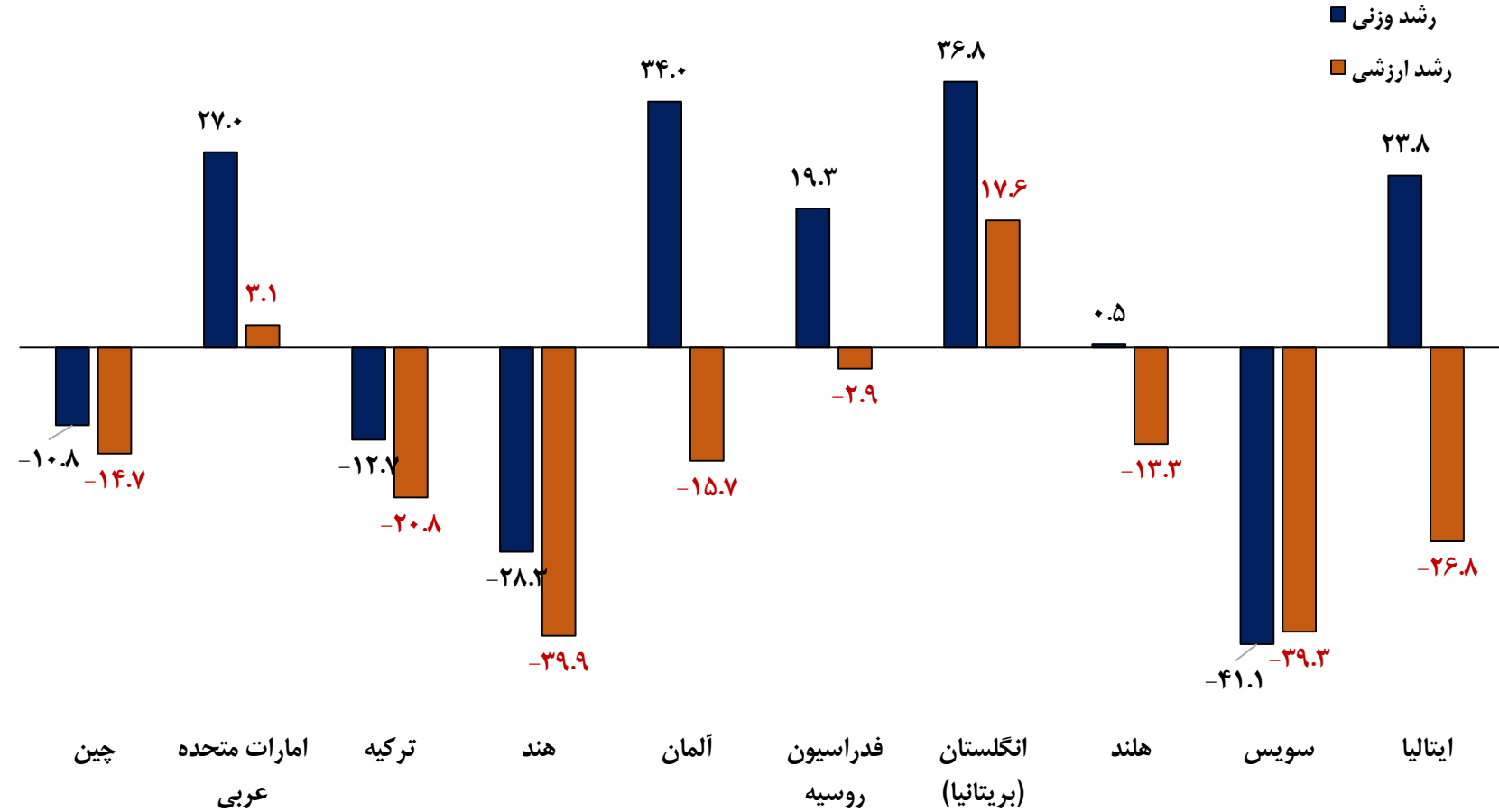
مبادی وارداتی / ۱

۲۰ مبدا برتر واردات کالایی ایران طی ۹ ماهه ۹۹-۱۳۹۸ - میلیارد دلار

- تمرکز بالا در مبادی وارداتی ایران
- ارزش ۲۵ میلیارد دلاری و سهم ۹۳ درصدی ۲۰ مبدا برتر وارداتی ایران طی ۹ ماهه ۱۳۹۹ از کل واردات
- افت واردات از عمده مبادی واردات بااستثنای امارات متحده عربی، انگلیس و عمان

تغییرات واردات از ده مبدا عمده طی ۹ ماهه ۱۳۹۹ در مقایسه با مدت مشابه ۱۳۹۸ - درصد

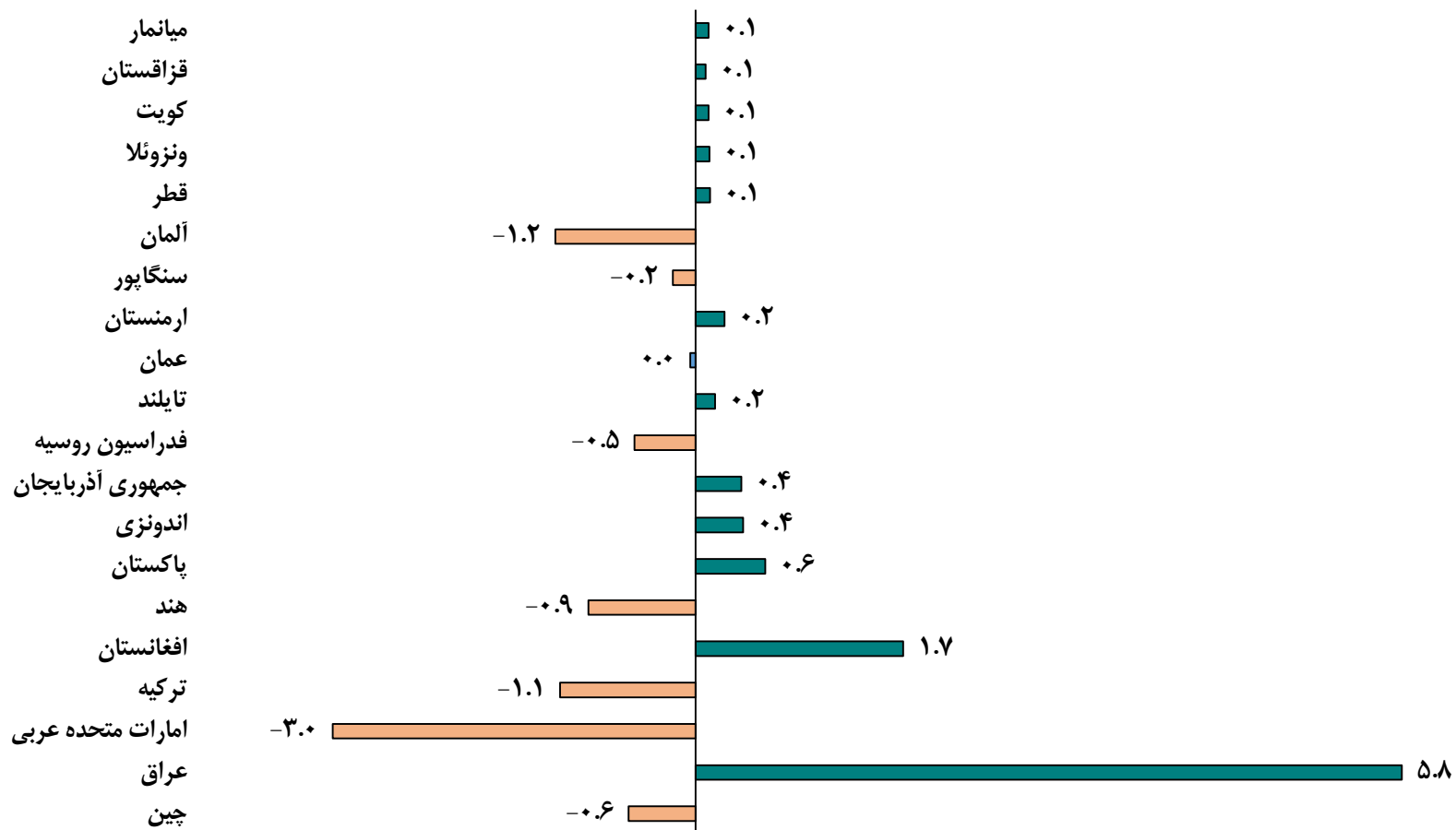
- افزایش مقدار واردات از ۵ کشور انگلیس، آلمان، امارات متحده عربی، ایتالیا و روسیه
- افت مقدار و ارزش واردات از کشورهای چین، ترکیه، هند و سوئیس

منبع داده‌ها: گمرک ایران و محاسبات کارشناسی

تراز تجاری ایران با ۲۰ مقصد مهم صادرات کالای بدون نفت خام طی ۹ ماهه ۱۳۹۹ -

میلیارد دلار

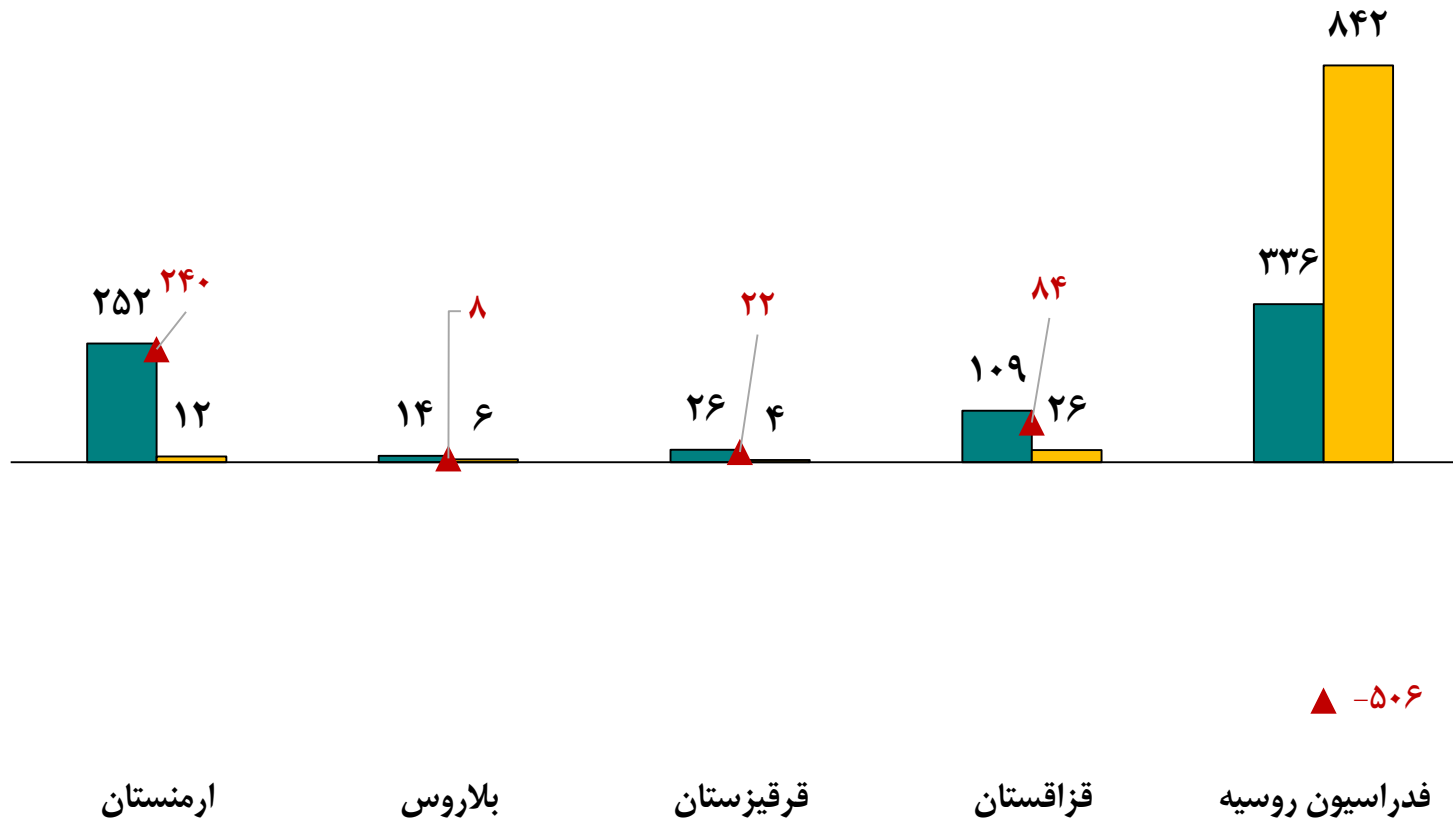

- دارا بودن مازاد تراز تجاری با کشورهای عراق و افغانستان
- بالاترین تراز منفی تجاری با کشور امارات متحده عربی

تجارت با اوراسیا

تجارت کالای بدون نفت خام ایران با کشورهای اوراسیا طی ۹ ماهه ۱۳۹۹ - میلیون دلار

تراز تجاری ▲ واردات ■ صادرات

• خلاصه وضعیت ۹ ماهه ۱۳۹۹ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل:

■ ۲ میلیون تن به ارزش ۷۳۷ میلیون دلار صادرات بدون نفت خام (افت توام ۱۹ درصد وزنی و ۶ درصد ارزشی)

■ ۲.۶ میلیون تن به ارزش ۸۹۰ میلیون دلار واردات (افزایش ۱۲ درصد وزنی و کاهش ۱۱ درصدی ارزشی)

■ تراز تجاری: منفی ۱۵۳ میلیون دلار

• تقویت تراز تجاری مثبت با کشورهای قزاقستان و بلاروس و بهبود تراز منفی با روسیه و در مقابل تضعیف تراز با دو کشور ارمنستان و قرقیزستان

- (۱) با عنایت به بخشنامه دفتر همکاری های بین الملل گمرک ج.ا.ا به شماره ۲۱۹۲۵/۷۵۹/۱۸ مورخ ۱۳۹۹/۸/۳ مبنی بر عدم انتشار مبادلات تجاری کشورمان با کشور عراق به دلیل شرایط بین المللی کنونی و تشدید اقدامات تحریمی ظالمانه علیه جمهوری اسلامی ایران، آمار این کشور از جداول جزییات کالایی - کشوری حذف شده است.
- (۲) با عنایت به مصوبات سی امین جلسه کمیته مقابله با تحریم های وزارت اقتصاد و دارایی، مبنی بر مخاطرات انتشار عمومی آمارهای تجارت خارجی کشور در تشدید تحریم ها، اطلاعات مربوط به فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات، از آمار صادرات حذف شده است.

کالاهای عمده صادرات غیرنفتی / ۱

۳۰ کالای مهم صادراتی طی ۹ ماهه ۱۳۹۹ - بدون احتساب کالاهای صادراتی به عراق و فصل ۲۷

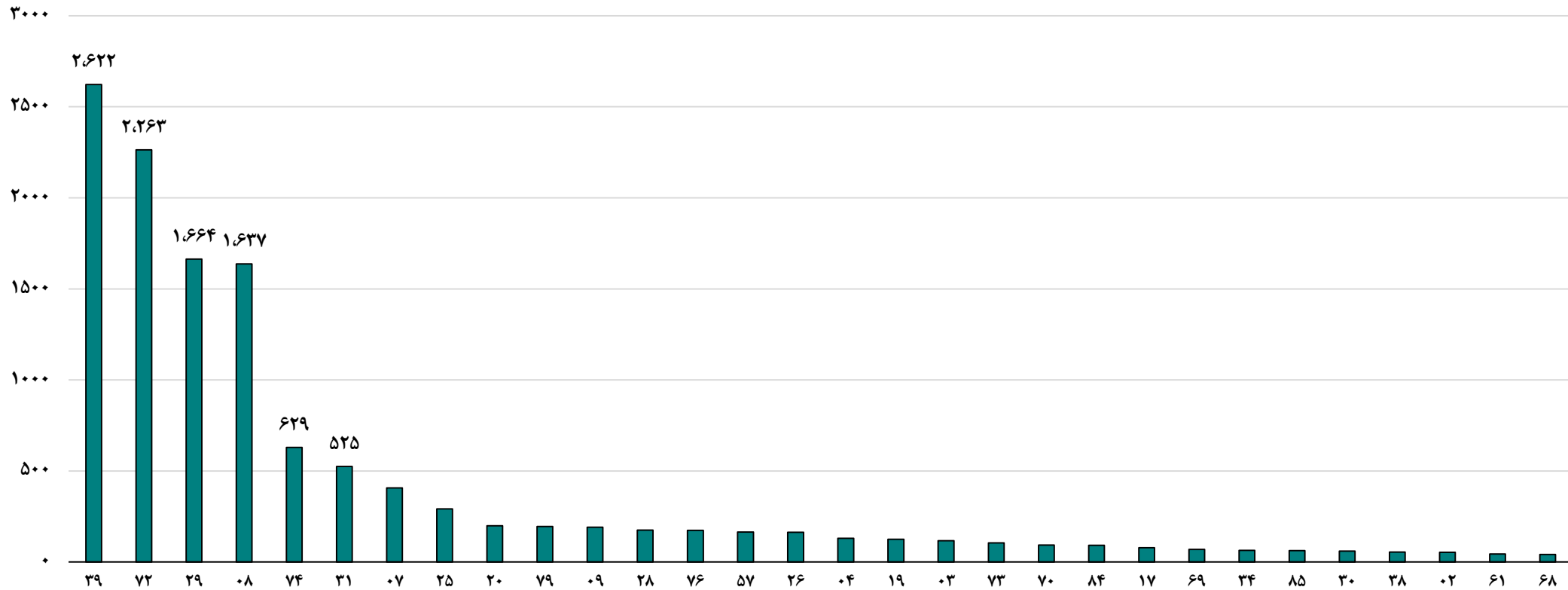
تعرفه	شرح کالا	میزان (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	میانگین قیمت (تن/دلار)
۳۹۰۱۱۰۳۰	پلی اتیلن گرید فیلم با وزن مخصوص (چگالی) کمتر از ۹۴٪	۱۰۱۸	۸۹۹	۸۸۳
۲۹۰۵۱۱۰۰	متانول	۶۰۸۳	۷۹۵	۱۳۱
۰۸۰۲۵۱۰۰	پسته ها با پوست تازه یا خشک	۱۲۵	۷۸۶	۶۲۶۹
۳۹۰۱۲۰۲۰	پلی اتیلن گرید فیلم با وزن مخصوص (چگالی) ۹۴٪ یا بیشتر	۷۶۳	۶۰۲	۷۸۹
۷۲۰۶۱۰۰۰	شمش از آهن و فولاد غیر ممزوج، که در جای دیگر ذکر نشده.	۱۵۹۳	۵۸۳	۳۶۶
۷۴۰۳۱۱۰۰	کاتد و قطعات کاتد مس	۸۰	۵۱۲	۶۳۹۴
۳۱۰۲۱۰۰۰	وره حتی به صورت محلول در آب	۲۸۴۲	۵۱۱	۱۸۰
۷۲۰۷۱۱۹۰	محصولات نیمه تمام از آهن یا فولاد غیر ممزوج با سطح مقطع مربع یا مستطیل که اندازه پهناي آن کمتر از دو برابر ضخامت آن باشد	۱۳۱۰	۴۷۸	۳۶۵
۷۲۰۷۱۲۹۰	شمش از آهن و فولاد غیر ممزوج؛ که در جای دیگر ذکر نشده.	۱۰۳۹	۳۹۴	۳۸۰
۳۹۰۱۲۰۴۰	پلی اتیلن گرید بادی با وزن مخصوص (چگالی) ۹۴٪ یا بیشتر	۴۰۱	۳۰۵	۷۶۰
۲۹۰۵۳۱۰۰	اتیلن گلیکول (ا تان دی تول)	۷۰۱	۲۵۳	۳۶۱
۳۹۰۱۲۰۳۰	پلی اتیلن گرید تزریقی با وزن مخصوص (چگالی) ۹۴٪ یا بیشتر	۳۳۳	۲۴۴	۷۳۱
۷۹۰۱۱۲۱۰	روی غیر ممزوج محتوی ۹۹/۹۹ تا ۹۵/۹۹ وزنی به صورت کار نشده	۸۵	۱۸۹	۲۲۲۶
۷۲۱۴۲۰۰۰	میله های آهنی یا فولادی، گرم نورد شده دارای دندان، برآمدگی گودی یا بعد از نورد تاب داده شده، یا با تغییر شکل یافته‌های حاصل از نورد	۳۹۱	۱۶۱	۴۱۲
۲۹۰۲۴۳۰۰	پاراازایلین	۳۴۶	۱۵۷	۴۵۴
۷۲۰۷۱۹۰۰	محصولات نیمه تمام از آهن یا فولاد غیر ممزوج دارای کمتر از ۲۵٪ کربن، که در جای دیگر ذکر نشده.	۴۲۳	۱۵۶	۳۶۹
۷۶۰۱۱۰۰۰	آلومینیوم بصورت کار نشده، غیر ممزوج.	۸۶	۱۴۳	۱۶۶۶
۰۸۰۲۵۲۱۰	مغز پسته تازه یا خشک	۱۱	۱۲۶	۱۱۱۲۴
۳۹۰۳۱۹۱۰	پلی استیرن غیر قابل انبساط معمولی	۱۲۹	۹۷	۷۴۸
۰۸۰۸۱۰۰۰	سیب، تازه	۲۰۳	۹۴	۴۶۳
۲۵۲۳۱۰۰۰	سیمان های پودر نشده موسوم به کلینکر	۴۹۰۷	۸۸	۱۸
۰۸۰۴۱۰۴۰	خرما مضافتی تازه یا خشک کرده	۷۹	۸۶	۱۰۹۶
۰۸۰۷۱۱۰۰	هندوا نه، تازه	۳۶۱	۸۴	۲۳۲
۵۷۰۲۹۲۰۰	کف پوش های غیر مخملی باف، از مواد نسجی سنتتیک یا مصنوعی آماده مصرف.	۲۵	۸۳	۳۳۴۹
۷۲۰۸۳۹۰۰	محصولات از آهن یا فولاد غیر ممزوج تخت و گرم نورد شده به شکل طومار یا پهناي ۶۰۰ mm یا کمتر به ضخامت کمتر از ۳ mm	۱۹۵	۸۱	۴۱۷
۰۷۰۲۰۰۱۰	گوجه فرنگی زراعی	۱۷۸	۸۰	۴۵۱
۰۷۰۲۰۰۰۰	گوجه فرنگی، تازه یا سرد کرده	۱۶۱	۷۷	۴۷۸
۲۰۰۲۹۰۱۰	رب گوجه فرنگی	۱۰۶	۷۷	۷۱۹
۱۷۰۴۹۰۹۰	شیرینی بدون کاکائو	۵۵	۶۲	۱۱۳۰
۰۷۰۱۹۰۰۰	سیب زمینی، تازه یا سرد کرده	۳۹۳	۵۹	۱۴۹

- صادرات ۳۰ نوع کالا در سطح تعرفه هشت رقمی به میزان ۲۴ میلیون تن، ارزش ۸.۳ میلیارد دلار و سهم ارزشی ۳۳ درصدی از کل شروع صادرات بنزین در سال ۱۳۹۹
- برآورد حداقل ۶ میلیارد دلار صادرات کالایی تحت فصل ۲۷ بدون احتساب نفت خام طی نه ماهه ۱۳۹۹

کالاهای عمده صادرات غیرنفتی / ۲

فصول عمده اقلام صادراتی طی ۹ ماهه ۱۳۹۹ بدون احتساب فصل ۲۷ و صادرات به عراق - میلیون دلار

منبع داده‌ها: گمرک ایران و محاسبات کارشناسی

سهم ۷۱ درصدی شش فصل اول شامل اقلام پتروشیمی، آهن و فولاد، شیمیایی آلی، میوه‌های خوراکی، مس و مصنوعات آن و کودها از کل صادرات

کالاهای عمده وارداتی

۳۰ کالای عمده وارداتی طی ۹ ماهه ۱۳۹۹

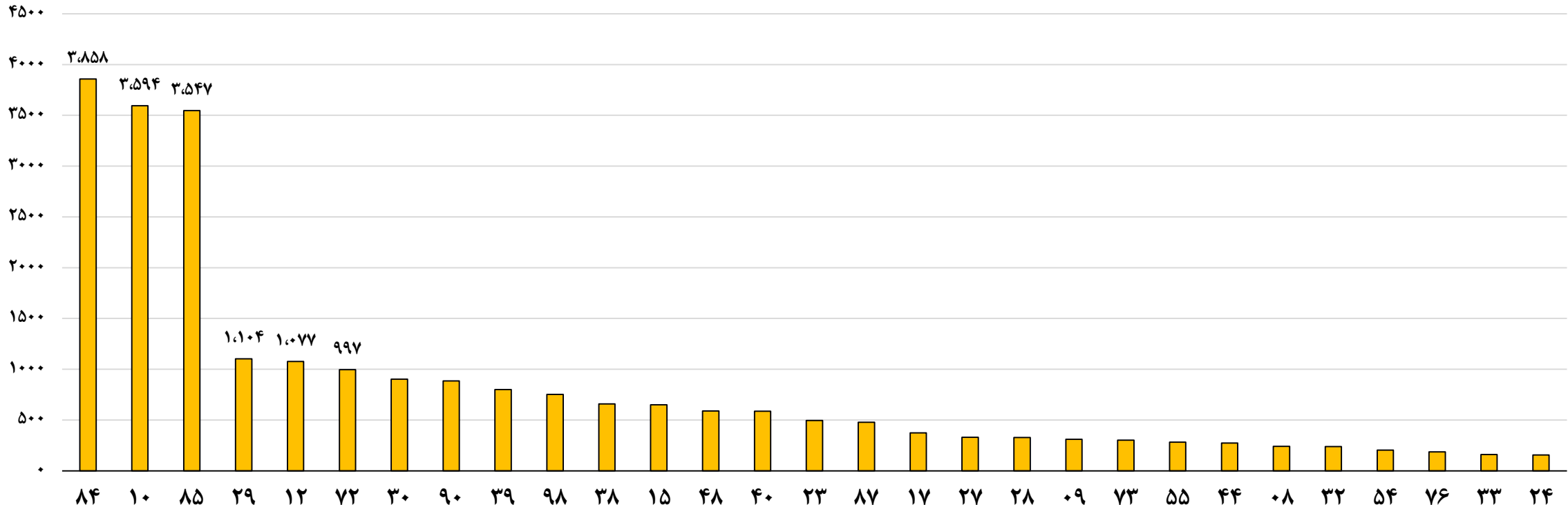
تعارف	شرح کالا	میزان (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	میانگین قیمت (تن/دلار)
۱۰۰۵۹۰۱۰	ذرت دامی	۷,۲۳۸	۱,۷۷۲	۲۴۵
۸۵۱۷۱۲۱۰	گوشی تلفن همراه	۳	۱,۳۴۰	۴۱۳,۵۲۹
۱۰۰۶۳۰۰۰	پرنج	۷۷۰	۷۰۲	۹۱۲
۱۰۰۱۹۹۰۰	سایر مخلوط‌های گندم	۲,۲۳۳	۶۲۰	۲۷۸
۲۳۰۴۰۰۰۰	کنجاله سویا	۱,۱۰۴	۴۶۲	۴۱۸
۱۲۰۱۹۰۱۰	دانه سویا	۹۳۸	۴۶۱	۴۹۱
۸۵۴۵۱۱۰۰	الکترودهای زغالی برای کوره‌ها	۱۱۰	۳۶۸	۳,۳۴۹
۱۷۰۱۱۳۰۰	شکر خام	۹۸۵	۳۵۷	۳۶۳
۱۵۱۲۱۱۰۰	روغن خام دانه آفتابگردان	۴۰۷	۳۴۰	۸۳۵
۱۰۰۳۹۰۰۰	جو به استثنای بذر	۱,۳۴۱	۳۲۷	۲۴۴
۱۲۰۱۹۰۰۰	لوبیای سویا به جز دانه حتی به صورت خرد شده	۶۱۱	۲۷۶	۴۵۱
۷۲۰۸۵۱۱۰	محصولات از آهن یا فولاد غیر ممزوج تخت و گرم نورد شده به شکل غیر طومار، با پهنای ۶۰۰ mm یا بیشتر به ضخامت بیشتر از ۱۰ میلی متر و عرض بیشتر از ۱۸۵۰ میلی متر	۲۳۰	۲۴۴	۱,۰۶۳
۰۸۰۳۱۰۰۰	موز سبز تازه یا خشک کرده	۳۰۹	۲۱۰	۶۸۱
۸۵۲۹۹۰۲۰	ماژول نمایشگر متشکل از صفحه lcd یا led یا plasma فقط دارای برد آدرس دهی	۹	۱۸۸	۲۱,۱۱۶
۰۹۰۲۴۰۱۰	چای سیاه (تخمیر شده) و چای جز نا تخمیر شده کوبیده در بسته بندی غیر خرده فروشی	۳۷	۱۸۲	۴,۸۷۶
۱۵۱۱۹۰۱۰	پالم اوایل در ظروف ۲۰۰ لیتری و بیشتر RBD	۲۴۵	۱۸۲	۷۴۱
۹۸۸۷۰۳۱۲	قطعات منفصله جهت تولید اتومبیل سواری ردیف ۸۷۰۳ بنزینی با حجم سیلندر ۲۰۰۰ cc یا ساخت داخل ۱۴٪ تا کمتر از ۳۰٪ به استثنای لاستیک	۲۴	۱۶۶	۶,۸۲۱
۸۵۱۷۱۲۱۰	دستگاه گیرنده و فرستنده از نوع SDH به ظرفیت ۱۵۵ مگابیت بر ثانیه (STM1 و بالاتر)	۱	۱۵۷	۱۷۸,۳۲۰
۳۰۰۴۳۱۹۰	سایر داروهای دارای هورمون‌ها یا سایر محصولات شماره ۲۹۳۷ فاقد آنتی بیوتیک که تولید مشابه داخلی ندارند	۱	۱۴۵	۲۳۵,۵۰۰
۹۸۸۷۰۳۱۵	قطعات منفصله برای تولید خودرو با ساخت داخل ۶۰ درصد و بیشتر	۶	۱۲۵	۱۹,۸۹۵
۳۰۰۴۹۰۹۲	سایر داروها	۱	۱۲۴	۱۳۴,۰۸۳
۳۸۱۱۲۱۰۰	افزودنی‌ها برای روغن‌های روان کننده دارای روغن‌های نفتی یا روغن‌های حاصل از مواد معدنی قیری	۳۴	۱۲۳	۳,۶۴۲
۸۴۷۹۸۹۹۰	سایر ماشینها و دستگاه‌های مکانیکی با کار خاص غیر مذکور در جای دیگر	۱۷	۱۱۷	۶,۸۶۵
۴۴۱۱۱۴۱۰	تخته فیبر تراکمی متوسط (mdf یا ضخامت بیش از ۹ میلیمتر کار نشده به طریق مکانیکی یا سطح آن پوشانده نشده	۳۵۵	۱۱۶	۳۲۸
۹۰۱۸۳۹۲۵	لوازم مصرفی آنژیوگرافی و آنژیوپلاستی	۰	۱۱۲	۴۷۳,۵۰۹
۲۷۰۱۱۹۰۰	سایر زغال سنگ‌ها، بهم فشرده نشده که در جای دیگری مذکور نباشد	۵۵۸	۱۰۳	۱۸۵
۰۲۰۲۳۰۹۰	سایر قطعات بی استخوان منجمد از نوع گاو	۲۵	۱۰۳	۴,۱۸۷
۵۲۰۱۰۰۰۰	پنبه، حلاجی نشده یا شانه نروده	۵۲	۱۰۲	۱,۹۴۸
۲۸۱۸۲۰۰۰	اکسید آلومینیم غیر از کوردوم مصنوعی	۲۳۰	۱۰۰	۴۳۳
۲۷۰۴۰۰۹۰	سایر کک‌ها و نیمه کک‌های، زغال سنگ، لینیت یا تورب زغال قرع غیر مذکور در جای دیگر	۳۰۲	۹۷	۳۲۲

- واردات ۳۰ نوع کالا در سطح تعرفه هشت رقمی به میزان ۱۸ میلیون تن، ارزش ۹.۷ میلیارد دلار و سهم ارزشی ۳۶ درصدی از کل
- ۶ میلیارد دلار از کالاهای عمده وارداتی: اقلام کشاورزی یا غذایی
- سهم ۷۰ درصدی واردات ۲۵ قلم کالای اساسی از کل واردات کالایی طی ۹ ماهه ۱۳۹۹

کالاهای عمده وارداتی / ۲

فصول عمده اقلام وارداتی طی ۹ ماهه ۱۳۹۹ - میلیون دلار

منبع داده‌ها: گمرک ایران و محاسبات کارشناسی

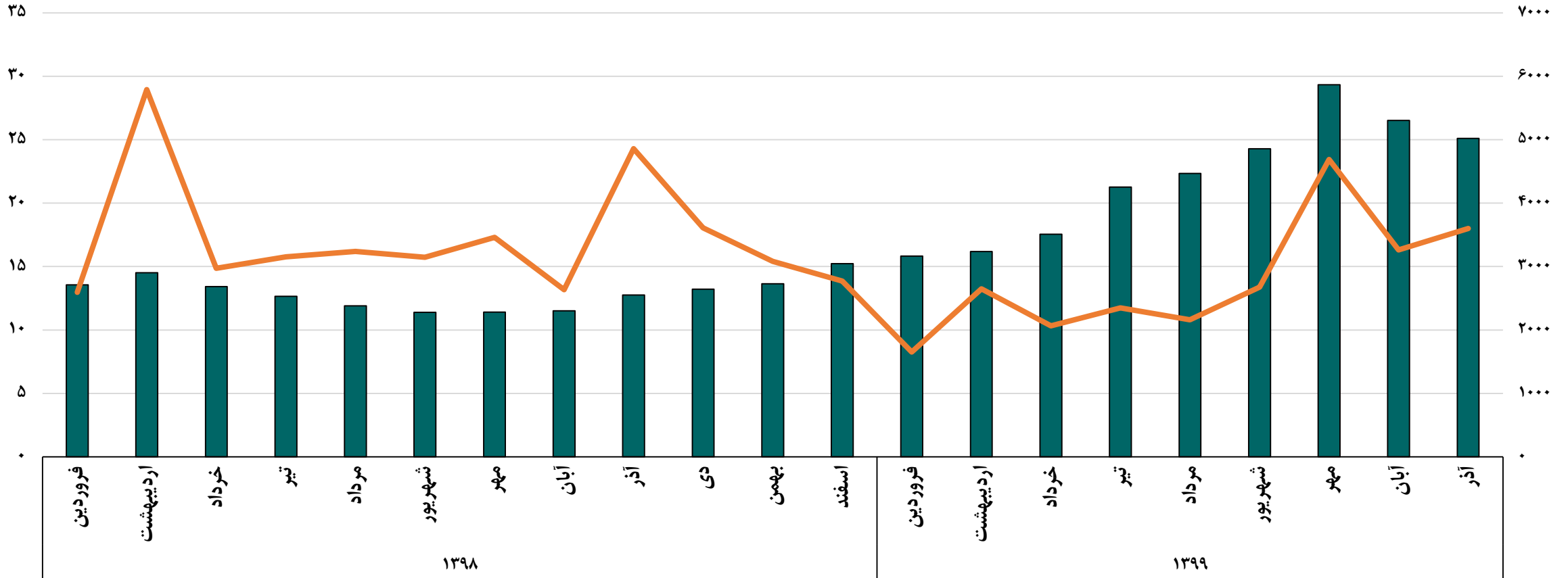
سهم ۵۳ درصدی شش فصل اول شامل؛ ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، غلات، ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی، اقلام شیمیایی آلی، دانه‌های روغنی و اقلام آهنی و فولادی از کل واردات

صادرات و نرخ ارز

روند تغییرات نرخ ارز و صادرات غیرنفتی

نرخ ارز - دلار آزاد هزار تومان - محور سمت چپ | صادرات بدون نفت خام - میلیون دلار - محور سمت راست

منبع داده‌ها: گمرک ایران، بانک مرکزی و محاسبات کارشناسی

اثرپذیری کم تصحیح نرخ ارز بر صادرات غیرنفتی

معاونت بررسی‌های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران